

Van Klik & Tik naar Digisterker

Tips voor een soepele aansluiting

Het is een dilemma dat speelt bij veel bibliotheken. Deelnemers starten met een cursus *Klik & Tik* op Oefenen.nl en willen graag verder leren op de computer. Maar de overstap naar de cursus Digisterker is nog te groot. In deze handleiding lees je hoe je ervoor zorgt dat iemand voldoende vaardigheden heeft voor de volgende stap. Hoe je hem helpt om het geleerde in de tussentijd vast te houden. En welke oefeningen extra vertrouwen geven. Dit document is een hulpmiddel voor docenten en coördinatoren basisvaardigheden om beide programma's in een doorgaande lijn met elkaar in verbinding te brengen.

Klik & Tik en Digisterker

De programma's *Klik & Tik* op Oefenen.nl en *Werken met de e-overheid* van Digisterker onderscheiden zich van elkaar. En ze sluiten ook heel mooi op elkaar aan.

Klik & Tik: algemene digitale vaardigheden

Met de online oefenprogramma's *Klik & Tik* leer je op een laagdrempelige manier omgaan met de computer, het internet en sociale media. Zo leer je stap voor stap digitale basisvaardigheden. Dus een computer of tablet aan- en uitzetten, omgaan met de muis, klikken, slepen, scrollen. Daarna ga je het internet op. Om websites te zoeken, iets te kopen, een reisje te boeken of in te loggen op MijnOverheid.

De serie *Klik & Tik* bestaat uit 6 programma's op Oefenen.nl:

- *Klik & Tik. De start*
- *Klik & Tik. De basis*
- *Klik & Tik. Het internet op*
- *Klik & Tik. De tablet* (voor Android en iPad)
- *Klik & Tik. Samen op 't web*
- *Klik & Tik. Veilig online*

Digisterker: Werken met de e-overheid

Met de programma's van Digisterker leren deelnemers omgaan met echte websites van de overheid, gezondheidszorg en andere instanties. Je gaat aan de slag met je eigen DigiD, leert inloggen in een 'Mijn'-omgeving en gebruikt je eigen gegevens op (overheids)websites. Naast computervaardigheden wordt er nu ook een beroep gedaan op leesvaardigheden, begrip van de context en vertrouwen in eigen kunnen. Het programma *Werken met de e-overheid* van Digisterker kan modulair aangepast worden door te oefenen met de websites die de deelnemer belangrijk vindt.

Een doorgaande leerlijn met Klik & Tik en Digisterker

Bied je beide programma's los van elkaar aan binnen je bibliotheek dan kunnen cursisten die 'doorstromen' wel eens een 'gat' ervaren. Hoe zorg je voor een soepele doorgaande lijn tussen beiden programma's?

Tips voor een soepele aansluiting

- 1.** Rond in ieder geval deze programma's op Oefenen.nl goed af:
  - *Klik & Tik. De basis*
  - *Klik & Tik. Het internet op*
- 2.** Wil je mensen ter voorbereiding alvast laten kennismaken met DigiD?
  - Het programma Steffie DigiD op Oefenen.nl legt heel eenvoudig uit wat DigiD is en hoe je het kunt aanvragen.
  - Een andere mogelijkheid is om als opwarmer materiaal aan te bieden uit het aanbod van Digisterker en ondersteuning te bieden bij het aanvragen van DigiD en het installeren van de DigiD app.
Bijvoorbeeld:
    - Via de oefenomgeving Oefenen met DigiD (<https://service.digisterker.nl/digid/>)
    - Via de modules *Wat is e-overheid en Beginnen* uit het werkboek *Werken met de e-overheid*
- 3.** Zorg dat er niet meer dan een maand zit tussen *Klik & Tik* en *Werken met de e-overheid* van Digisterker. Vaardigheden zakken snel weg, dus je moet ermee bezig blijven. Zit er meer tijd tussen of heeft de cursist meer tijd nodig? Zorg dan voor extra digitaal aanbod voor de cursist ter overbrugging om het geleerde vast te houden. Veel herhalen en oefenen geeft mensen meer vertrouwen in hun digitale vaardigheden. Kies samen met de cursist een programma dat aansluit bij hun interesse.
Bijvoorbeeld op Oefenen.nl:
  - *Klik & Tik. De tablet*
  - *Klik & Tik. Samen op 't web*
  - *Klik & Tik. Veilig online*
  - Om mensen extra voor te bereiden op het maken van de aansluiting kun je ook modules uit het programma van Digisterker aanbieden van websites waar nog geen DigiD voor nodig is gebruiken zoals: Zoeken en vinden bij de e-overheid, een afspraak maken met de gemeente, Thuisarts, OV-chipkaart enzovoort.
- 4.** Is de begeleider van *Klik & Tik* niet dezelfde als van Digisterker? Zorg dan voor een goede overdracht. Het is belangrijk om te weten wat een cursist al weet, wat zijn onzekerheden zijn en of hij leerdrempels heeft. En maak eventueel kennis zodat de cursist de overstap makkelijker maakt. Of laat mensen uit één *Klik & Tik*-groep samen in stromen bij de cursus *Werken met de e-overheid*. Dan hebben ze steun aan elkaar.
- 5.** Mensen oefenen thuis meestal niet met wat ze hebben geleerd. Nodig mensen uit op andere momenten in de week waarop begeleiding aanwezig is. Bijvoorbeeld bij een internetcafé of Digi-inloop rond een thema zoals:
  - Kopen of verkopen op Marktplaats
  - Een app downloaden
  - Instagram
  - Een fotoboek maken

Starten met 'Werken met de e-overheid' van Digisterker

Als mensen direct instromen in het programma *Werken met de e-overheid*, is het belangrijk dat de basis er goed in zit. Met *Klik & Tik* kun je sommige onderwerpen nog eens herhalen. Hiermee frist de cursist zijn eigen digitale kennis op en je hebt direct een mooie indruk van de vaardigheden van de cursist.

In het overzicht hieronder zie je welke digitale vaardigheden cursisten moeten hebben om succesvol deel te nemen aan het programma *Werken met de e-overheid* van Digisterker. En waar ze die vaardigheden kunnen bijspijkeren met *Klik & Tik* als dat nodig is. Dus het is handig om met cursisten de volgende vaardigheden na te lopen en eventueel extra te oefenen.

Ik kan...	Extra oefenen met Klik & Tik
een computer starten.	De start – 8 De computer aanzetten en het geluid
een computer afsluiten.	De start – 9 Stoppen
een muis gebruiken.	De basis – 1 Klikken op de computer
een toetsenbord gebruiken.	De basis – 2 Typen (1) – 9 Typen (2)
een webadres herkennen.	De basis – 3 Naar internet
naar een website gaan.	De basis – 4 Naar een website
een website herkennen en begrijpen waar die over gaat.	De basis – 5 Een website bekijken (1)
kan in een website bladeren op zoek naar informatie.	De basis – Een website bekijken (2)
mijn eigen inlognaam en wachtwoord invoeren.	De basis – 6 Inloggen
een formulier invullen.	De basis – 14 Een formulier invullen

In de handleiding *Klik & Tik* vind je precies welke vaardigheden in welk programma en in welk hoofdstuk worden behandeld. Als cursisten eerst nog meer ervaring willen opdoen met verschillende websites, dan is het handig om *Klik & Tik. Het internet op* te doorlopen.

Klaar? Veel Oefenen en Doen!

Als mensen uiteindelijk klaar zijn met *Klik & Tik* en Digisterker is het belangrijk dat ze het geleerde zoveel mogelijk vasthouden en digitale kilometers maken. Met het programma *Digisterker door Doen!* kan de deelnemer oefenen met verschillende oefenomgevingen en (evt. met hulp) extra werkboekjes downloaden met onderwerpen die niet zijn behandeld in de cursus. Denk hierbij aan:

- Thuisarts
- Donorregister; een keuze invullen
- Reis plannen met het OV
- Leren werken met een patiëntenportaal
- Een gezondheidsverklaring aanvragen bij het CBR
- OV-chipkaart
- Iemand machtigen

Meer tips voor leuke activiteiten en geschikt materiaal zijn:

- Werkboeken *Klik & Tik* (via Eenvoudig Communiceren)
- Digitaal kaarten uit Taal voor het Leven (Stichting Lezen & Schrijven)
- Organiseer een oefencafé met thema's.

Meer weten?

Docentenhandleiding Klik & Tik

In de handleiding lees je wat de inhoud is van de verschillende programma's van *Klik & Tik*, welke werkboeken er zijn en krijg je algemene didactische tips voor het gebruik van de programma's. Je ziet aan welke vaardigheden je werkt in de verschillende onderdelen. Je vindt de handleiding in het Volgstelsel van Oefenen.nl onder Extra materiaal.

Docentenhandleiding Digisterker

In de handleiding van Digisterker lees je over de 5 rollen van de docent en krijg je algemene didactische tips voor het creëren van een vertrouwd en veilig leerklimaat. Ook lees je hoe je het programma kunt inzetten en hoe je passende werkboeken samenstelt en nazorg kunt bieden via *Digisterker door Doen*. Je vindt de handleiding in docentenomgeving NextCloud. Je vindt in Nextcloud ook ondersteunende filmpjes en suggesties voor leuke werkvormen om in de cursus te gebruiken zoals een quiz over de e-overheid.

Kennisbank Oefenen.nl

De Kennisbank van Oefenen.nl is een digitale informatiebank voor docenten, begeleiders, vrijwilligers, opleiders, beleidsmakers en netwerkpartners op het gebied van online volwasseneneducatie. De informatie ondersteunt je vakinhoudelijk bij je werk aan volwassenen die hun basisvaardigheden willen bijspijkeren of uitbreiden. Je vindt er webinars, de serie artikelen Leren in de educatie, didactiefilms en andere publicaties. (www.oefenen.nl/kennisbank)

Coachend begeleiden

Iedere volwassene leert weer op een andere manier. Als docent kun je iemand begeleiden in zijn of haar leerproces. Laat je inspireren door het artikel: Leren leren door coaching op de kennisbank van Oefenen.nl. Of verdiep je in verschillende werkvormen van groepscoaching via de website www.lerenlerendoorcoaching.nl.

Stichting Digisterker
Kim Keijzers
info@digisterker.nl

Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl
Anne-Lies Schrijvers
info@oefenen.nl